

Editöre Mektup

Letter to the Editor

Tonsillektomi materyallerinin rutin olarak histopatolojik incelenmesi gereklidir

Histopathologic examination of tonsillectomy materials is required in routine medical practice

Dr. Aptullah Haholu,¹ Dr. Murat Salihoglu,²
Dr. Vedat Turhan³

GATA Haydarpaşa Eğitim Hastanesi ¹Patoloji Kliniği, ²Kulak Burun Boğaz Kliniği, ³Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Kliniği, İstanbul, Türkiye

Sayın Editör,

Kulak Burun Boğaz İhtisas Dergisi'nin 2012 yılının Mart-Nisan sayısında yer alan Koç ve ark.na^[1] ait "Rutin tonsil ve adenoid spesimenlerinin histopatolojik incelemesi: Gerekli bir yaklaşım mı?" başlıklı makalesini ilgi ile okuduk. Söz konusu yazıda pediatrik ve yetişkin yaş grubunda değişik endikasyonlarla yapılmış olan tonsillektomi ameliyatlarına ait tonsil doku materyallerinin üzerinde rutin histopatolojik inceleme yapılmasının gerekli olup olmadığı tartışılmıştır. Bu durum hem KBB hekimleri hem de patoloğların zaman zaman gündemini işgal etmiş bir konudur.^[2,3] Tonsillektomi materyalleri çoğu kez enfeksiyona sekonder, reaktif hiperplazi durumlarını içermekle birlikte tamamen farklı tıbbi antiteler ile de karşımıza çıkabilmektedir. Tonsiller hipertrofiler bazen sistemik bazen de lokal bir hastalığın bulgusu ya da sonucu olabilir.

Öncelikle modern tıp anlayışında hastalardan çıkan bütün dokuların histopatolojik inceleme için patoloji laboratuvarına gönderilmesi gerektiği yaygın kabul görmüş bir uygulamadır.

Günlük uygulamalarda bu anlayış sayesinde yakalanan birçok malignite olduğu gibi, bu uygulamaya riayet edilmediği takdirde ciddi sonuçlar getiren durumlar da tecrübe edilmiştir. Bu nedenle bir uzman görüşü olarak hem yetişkin hem de pediatrik yaş grubunda tonsillektomi materyallerinin de diğer doku örnekleri gibi rutin olarak patoloji laboratuvarına gönderilmesinin daha uygun olabileceğini düşünüyoruz. Bunun nedenlerini birkaç başlık altında ifade etmek mümkündür;

1. Tonsillektomi materyallerinin patoloji laboratuvarındaki doku takip, kesit ve makroskopik-mikroskopik incelemeleri zaman ve maliyet açısından düşünüldüğünde fazla iş yükü oluşturmaz.
2. Söz konusu makalede tonsillektomi materyallerinin değerlendirilmesi hakkında yorum yapılırken sadece malign benign ayrımı açısından konu ele alınmıştır. Ancak bu materyallerin ve arşiv bloklarının enfeksiyöz ve mikrobiyolojik çalışmalar için de kaynak teşkil edebileceği de unutulmamalıdır.
3. Tonsillektomi materyalleri diğer tüm dokular gibi patoloji laboratuvarında arşivlenebilir ve ileriki çalışmalarda doku kaynağı olarak kullanılabilir. Özellikle moleküler patoloji yöntemlerinin gelişmesi ve parafin dokulardan DNA ve RNA izolasyonunun giderek yaygınlaşması ve iyileştirilmesi ile bu arşiv materyalleri moleküler çalışmalar için önemli bir kaynak oluşturmaktadır.^[4] Otopsi geleneğinin olmadığı ülkelerde bu dokular histopatolojik ve mikrobiyolojik araştırmaların yanı sıra gerektiğinde babalık testi gibi önemli adli tıp uygulamaları için de alternatif bir kaynak haline gelebilir.
4. Tonsilla veya diğer lenfoid sistem ile ilişkili okült malignitelerin saptanabilmesi için tek ve ilk materyal olabilir.^[3]

5. Tonsillektomi endikasyonu nadir de olsa hatalı olabilir. Tonsillektomi materyalinin patolojik incelenmesi gerçek tanının konmasını sağlayabilir. Örneğin tonsiller hipertrofiye neden olabilen sarkoidoz, lenfoma, tüberküloz, tularemi, endemik bölgelerde histoplazmozis gibi spesifik tedavi gerektiren enfeksiyöz ve nonenfeksiyöz diğer hastalıklar saptanabilir.^[5]

Sonuç olarak, gerek yetişkinlerde gerek pediatrik yaş grubunda tonsillektomi materyallerinin halen yaygın olarak uygulandığı gibi patoloji laboratuvarına rutin olarak gönderilmesinin yararlı bir tıbbi uygulama olduğunu düşünüyoruz.

KAYNAKLAR

1. Koç S, Uysal IO, Yaman H, Eyibilen A. Histopathologic examination of routine tonsil and adenoid specimens: is it a necessary approach? Kulak Burun Bogaz Ihtis Derg 2012;22:87-90. doi: 10.5606/kbbihtisas.2012.016.
2. Kaygusuz G, Cansız C, Kuzu I, Dizbay Sak S. Tonsil maligniteleri arasında lenfoproliferatif hastalıkların dağılımı. Türk Patoloji Dergisi 2008;24:166-73.
3. Reiter ER, Randolph GW, Pilch BZ. Microscopic detection of occult malignancy in the adult tonsil. Otolaryngol Head Neck Surg 1999;120:190-4.
4. Baloglu H, Kucukodaci Z, Gungor A. et al. Human Papilloma Virus Prevalence in Hyperplastic Tonsils and Adenoids in Children and Young Adults. Türkiye Klinikleri Tıp Bilimleri Dergisi 2010;30:528-32.
5. <http://ildcare.eu/Downloads/artseninfo/Sarcoidosis/Chapter%2015%20Rare%20manifestations%20of%20sarcoidosis%5B.pdf>

Yazarın Yanıtı

Sayın Editör;

Öncelikle yazıma yapılan değerli yorumlar ve atıf için teşekkürlerimi iletmek isterim. Yazımızda da belirttiğimiz üzere rutin endikasyonlarla adenotonsillektomi ameliyatı yapılan ve herhangi bir risk faktörü taşımayan hastalarda adenoid ve tonsil materyallerinin histopatolojik incelemesinin yapılması ile ilgili farklı görüşler bildirilmiştir. Bazı çalışmalarda risk faktörü taşımayan hastalarda hastanın kliniği açısından önemli olabilecek sonuçlara rastlanmadığı bildirilirken, bazı çalışmalarda ise -nadir de olsa- risk faktörü taşımayan hastalarda da ciddi sonuçlar doğuran tanılara rastlanmıştır.^[1-5] Biz çalışmamızda elde ettiğimiz kendi sonuçlarımızı sunduk ve 1021 hastamızdan sadece 11'inde

malign tanısı konulduğunu ve bu hastalarda da zaten ameliyat öncesi risk faktörleri bulunduğunu açıkladık. Çalışmamızda risk faktörü bulunmayan hiçbir hastada malignite gibi ciddi sonuçlara yol açabilecek veya hastanın klinik seyrini etkileyecek herhangi bir bulguya rastlamadığımızı belirttik. Yazımızda risk faktörü taşımayan rutin adenotonsil hastalarında histopatolojik incelemenin gerekli olup olmamasıyla ilgili kesin yargılayıcı herhangi bir ifade bulunmamaktadır. Nitekim yazımızın en sonunda 'Multidisciplinary, multicenter studies are needed to reach a definitive conclusion on this issue' ifadesi yer almaktadır.

Yazımızda histopatolojik tanılar arasında sarkoidoz, tüberküloz ve histoplazmozis gibi spesifik tedavi gerektiren hastalıklara rastlanmadığı için ayrıntılı enfeksiyöz ve nonenfeksiyöz hastalıklara ait histopatoloji sonuçlarına değinilmedi. Adenotonsil materyalleri ve arşiv blokları enfeksiyöz ve mikrobiyolojik çalışmalar için kaynak teşkil edebilir fakat bizim 1021 hastayı kapsayan çalışmamızda konulan benign tanıların hastaların klinik seyrini etkilemediği görüldü. Ayrıca yapılan her işlemin mutlaka bir maliyeti söz konusudur. Yazımızda tonsillektomi ameliyatlarının iş ve güç kaybına neden olabileceğinden bahsettik ancak bu kaybın fazla olduğu gibi bir ifade kullanmadık.

KAYNAKLAR

1. Garavello W, Romagnoli M, Sordo L, Spreafico R, Gaini RM. Incidence of unexpected malignancies in routine tonsillectomy specimens in children. Laryngoscope 2004;114:1103-5.
2. Randall DA, Martin PJ, Thompson LD. Routine histologic examination is unnecessary for tonsillectomy or adenoidectomy. Laryngoscope 2007;117:1600-4.
3. Younis RT, Hesse SV, Anand VK. Evaluation of the utility and cost-effectiveness of obtaining histopathologic diagnosis on all routine tonsillectomy specimens. Laryngoscope 2001;111:2166-9.
4. Erdag TK, Ecevit MC, Guneri EA, Dogan E, İkiz AO, Sutay S. Pathologic evaluation of routine tonsillectomy and adenoidectomy specimens in the pediatric population: is it really necessary? Int J Pediatr Otorhinolaryngol 2005;69:1321-5.
5. Reiter ER, Randolph GW, Pilch BZ. Microscopic detection of occult malignancy in the adult tonsil. Otolaryngology Head and Neck Surgery 1999;120:190-4.

İletişim adresi / Correspondence: Dr. Sema Koç. Gaziosmanpaşa Üniversitesi Tıp Fakültesi Kulak Burun Boğaz Hastalıkları Anabilim Dalı, 60100 Tokat, Türkiye.

Tel: 0356 - 212 95 00 / 1285 e-posta (e-mail): drsemakoc@gmail.com